

Pacjenci w badaniach

<https://pacjentwbadaniach.abm.gov.pl/pwb/aktualnosc/aktualne-wydarzenia-i-i/2594,29-maja-Swiatowy-Dzien-Zdrowia-Ukladu-Pokarmowego.html>
16.07.2024, 14:42

29 maja – Światowy Dzień Zdrowia Układu Pokarmowego

W dniu 29 maja obchodzimy Światowy Dzień Zdrowia Układu Pokarmowego. Organizatorem tego wydarzenia, jest Światowa Organizacja Gastroenterologii (World Gastroenterology Organisation - WGO), która stara się zwrócić uwagę na problem różnorodnych schorzeń układu pokarmowego.

Światowa Organizacja Gastroenterologii (WGO) ogłosiła, że tegorocznym tematem Światowego Dnia Zdrowia Układu Pokarmowego jest *Twoje zdrowie trawienne: Uczyń z tego priorytet*.

W procesach związanych z trawieniem i wchłanianiem substancji pokarmowych uczestniczy mikrobiota jelitowa. Jelito skolonizowane w większości przez drobnoustroje pożyteczne, znajduje się w stanie tzw. eubiozy, czyli równowagi mikrobiologicznej. Stan ten umożliwia optymalne funkcjonowanie organizmu mimo zmieniających się warunków zewnętrznych. Zaburzenie tej równowagi może mieć poważne konsekwencje dla zdrowia, a nawet życia. Bakterie wchodzące w skład mikrobioty jelitowej pełnią bardzo ważne funkcje m.in. wspierają syntezę wielu związków chemicznych, na przykład serotoniny, prekursorów neuroprzekaźników, związków uszczelniających barierę jelito-krew.

W jelitach znajdujących się w stanie eubiozy, bakterie chorobotwórcze nie znajdują ani miejsca, ani pożywienia i są zwalczane przez naturalne białka przeciwdrobnoustrojowe produkowane przez komórki jelit. Patogenne bakterie są wypierane przez prawidłowy skład mikrobioty jelitowej. A zatem zdrowe jelita działają jak centralny organ układu odpornościowego.

Wiele czynników wskazuje na to, że choroby o nieznanym pochodzeniu, najprawdopodobniej w dużej mierze zależą od mikrobioty jelitowej. Wychodząc z tego założenia opracowano koncepcję transferu mikrobioty jelitowej od zdrowych dawców dla ludzi chorych, która jest sprawdzana w prowadzonych badaniach klinicznych. Okazało się, że zdrowa mikrobiota jelitowa leczy wiele schorzeń. Naukowo udokumentowanym przykładem leczniczego działania przeszczepu mikrobioty jelitowej (FMT - faecal microbiota transplantation) jest zakażenie *Clostridioides* (dawniej *Clostridium*) *difficile*.

Wstępne doniesienia o korzystnych wynikach leczenia za pomocą FMT dotyczą trwających badań klinicznych w takich schorzeniach jak: nieswoiste choroby zapalne jelit (Choroba Leśniowskiego-Crohna, Wrzodziejące Zapalenie Jelita Grubego), zespół jelita nadwrażliwego, otyłość, encefalopatia wątrobowa, kolonizacja przewodu pokarmowego bakteriami antybiotykoopornymi, choroby autoimmunologiczne (np. reumatoidalne zapalenie stawów, twardzina układowa), cukrzyca, zespół metaboliczny, choroby psychiczne, w tym ciężka depresja, choroby neurodegeneracyjne, stwardnienie rozsiane, choroba Parkinsona, choroby ze spektrum autyzmu, choroby skórne jak egzema, atopowe zapalenie skóry, łuszczyca i wiele innych.

Agencja Badań Medycznych finansuje projekt realizowany przez Warszawski Uniwersytet Medyczny w konsorcjum z Human Biome Institute pt. „*Wielośrodkowe, randomizowane, otwarte, trójramienne badanie skuteczności przeszczepu mikrobioty jelitowej w porównaniu z terapią probiotykową oraz w porównaniu z dietą eubiotyczno-jelitowo-mikrobiotyczną w celu dekolonizacji bakterii antybiotykoopornych (ARB) z przewodu pokarmowego pacjentów skolonizowanych klinicznie najważniejszymi ARB. Poszukiwanie strategii przewyciężenia alarmu WHO dotyczącego zagrożenia [nową pandemią] antybiotykooporności. Badanie STOP-ARB*” (Nr Projektu: 2022/ABM/03/00044).

Celem badania jest ocena skuteczności transplantacji mikrobioty jelitowej (ang. faecal microbiota transplantation, FMT), terapii probiotykowej poprzedzonej przedleczeniem oraz obecnego standardu postępowania w postaci diety stymulującej eubiozę czyli równowagę mikrobiologiczną w dekolonizacji najbardziej istotnych klinicznie bakterii antybiotykoopornych (ARB) z przewodu pokarmowego skolonizowanych nimi pacjentów.

Najnowszy raport opublikowany w czasopiśmie Lancet pokazuje, że w 2019 roku zjawisko antybiotykooporności doprowadziło do śmierci większej ilości osób niż HIV/AIDS czy malaria - liczbę zgonów związanych z antybiotykoopornością oszacowano na 4,95 mln, z czego 1,27 mln powiązано bezpośrednio z antybiotykoopornością (Murray, The Lancet 2022).

Szacuje się, że do 2050 roku, nawet 10 mln ludzi na świecie będzie umierać rocznie z powodu antybiotykooporności.

Badanie finansowane przez Agencję Badań Medycznych stanowi odpowiedź na apel Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dotyczący potrzeby zaadaptowania nowych strategii walki z antybiotykoopornością w celu zapobieżenia powstaniu nowej pandemii, która może wymazać dotychczasowe osiągnięcia cywilizacyjne.

Bibliografia:

- <https://human-biome.com>
- [WDHD \(worldgastroenterology.org\)](http://WDHD(worldgastroenterology.org))
- [Global burden of bacterial antimicrobial resistance in 2019: a systematic analysis - The Lancet](#)
- [Global action plan on antimicrobial resistance \(who.int\)](#)

Autorka: Anna Bereda

